

Groen en Heem Actueel

Nr.3, september 2017

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard
e.o. betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem Valkenswaard e.o., Oranje Nassaustraat 63, 5554 AE, Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Albert Aten en Lambert de Brouwer (redactieleden)

Agenda

Oktober

Over de activiteiten met:

- een ster* : meer informatie in dit nummer
- twee sterren** : wordt u nog over geïnformeerd.
- drie sterren*** : datum onder voorbehoud

Wist u dat...

... in de uitstraling een leuk artikel over onze vereniging staat;
... leden zoeken die actief betrokken willen zijn bij ons streven naar behoud en versterking milieu, natuur en erfgoed;
... de gemeente een nieuw Gebruiksprogramma voor het Eurocircuit heeft vastgesteld;
... de Antoniuskerk eindelijk een verdiende monumentale status heeft gekregen;
... de wandeling bij het Groot Goor in Veldhoven erg geslaagd was.

Van het Bestuur

Gezinsleden gratis lid van Groen en Heem!

Op de Algemene Ledenvergadering is de contributie voor het jaar 2017 vastgesteld op €10,- per huishouden.

Dit betekent dat u gezinsleden **gratis** kunt aanmelden als lid! Leden nemen **gratis** deel aan al onze activiteiten zoals, wandelingen, excursies en lezingen. Geef onze vereniging een extra stem voor behoud van milieu, natuur en erfgoed.

Artikel Groen en Heem in de Uitstraling

In augustus verscheen een interessant artikel over onze Vereniging Groen en Heem Valkenswaard e.o. in het huis aan huisblad De Uitstraling. Lees [hier](#) het artikel.

Reminder melden klachten bij gemeente

Wij ontvangen geregeld meldingen en klachten van leden en betrokken burgers. Uiteraard maken wij deze bekend aan de bevoegde instanties zoals de gemeente. Echter, het is ook van belang dat u deze meldingen en klachten ook persoonlijk aan instanties doorgeeft! Om dit proces te vereenvoudigen kunt u nu via [onze website](#)

eenvoudig de juiste instantie vinden en digitaal uw klacht melden!

Buiten kantoortijden kan telefonisch melden ook via het telefoonnummer van de gemeente 040-2083444. U hoort dan een antwoordbandje met melding van gesloten zijn met daarna opties om rechtstreeks persoonlijk klachten te melden bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Kies voor melding van geluidsoverlast optie 1 en vervolgens voor optie 2.

Oproep

Groen en Heem streeft naar behoud en versterking van natuur, milieu en erfgoed. Voor ons aandachtsveld Ruimtelijke ordening hebben we behoefte aan actieve leden die met ons o.a plannen van overheden beoordelen in hoeverre ze al dan niet schadelijk zijn voor het milieu en de ons omringende natuur en landschappelijke en bebouwde monumenten. Als u ons daarbij wilt helpen, meldt u dan aan via:

info@groen-heemvalkenswaard.nl

Nieuws en actualiteiten

Update Westparallel-N69

Op vrijdag 22 september 2017 heeft Provinciale Staten van Noord-Brabant de reparatiemaatregelen behandeld die door de Raad van State zijn opgelegd. Na instemming gaan alle plannen weer naar de Raad van State die opnieuw tot een oordeel moet komen. Het is even afwachten of de Raad van State meteen met een uitspraak komt of eerst een mondelinge behandeling van de zaak wenst. We houden u van de ontwikkelingen op de hoogte.

Buitengebied en Eurocircuit

De gemeente heeft het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2 ter inzage gelegd. In het plan wordt het Eurocircuit opgenomen, echter in het ter

inzage liggende voorontwerp is het daarin niet opgenomen. Pas over enkele maanden worden de plannen voor het Eurocircuit erin opgenomen. In de tussentijd wil de gemeente met belangengroeperingen en omwonenden in overleg. Een belangrijk element in het plan is het vaststellen van een geluidszone, het gebied waarin tot een bepaalde hoogte geluidsoverlast plaats mag vinden. Hiermee moet ook de gemeente Bergeijk voor een deel van haar grondgebied instemmen. Het college heeft al een nieuw gebruiksprogramma vastgesteld waarmee zowel omwonenden als Groen en Heem niet blij mee zijn. Na de vele inspanningen om aan de gemeente duidelijk te maken dat inwoners van Valkenswaard de geluids- en geuroverlastmomenten tijdens vele weekenden en tijdens wandelen of

fietsen in de Malpie meer dan beu zijn, lijkt het college zich daar bar weinig van aan te trekken. Ondanks wat men wil doen geloven biedt het gebruiksprogramma juist meer dan minder mogelijkheden voor overlast.

Het Eurocircuit is al lang geen crossterrein meer voor Valkenswaardse verenigingen. De Motorsport Vereniging Valkenswaard kent 50 leden die uiteraard gewoon hun hobby moeten kunnen blijven uitoefenen. Daar is niets mis mee. De overlast wordt vooral veroorzaakt door dat er sprake is van een commercieel bedrijf dat mede via onderverhuur van gemeentelijke eigendommen aan andere commerciële organisaties zoveel mogelijk opbrengsten wil genereren.

Zo wil het college, bijvoorbeeld, onbeperkt mogelijkheden toestaan voor allerlei commerciële (rijvaardigheids) cursussen die naast een educatief karakter ook voor ontspanning en recreatie moeten zorgen doordat deelnemers ook met auto's en motoren over het racecircuit kunnen crossen. Naast stank- en geluidsoverlast van ronkende motoren en auto's zijn er de gierende en piepende banden die herrie veroorzaken. Commercieel gewin gaat boven rust voor inwoners en bescherming van omliggende natuurgebieden.

In plaats van rekening te houden met de belangen van haar inwoners kiest de gemeente Valkenswaard bij de plannen voor het Eurocircuit voor ontwikkeling van de commerciële (zogenaamde) welvaart in plaats van voor het welzijn van haar inwoners.

Op 6 september j.l. heeft Groen en Heem een eerste overleg gehad met de gemeente, waarbij we bovenstaande probleempunten kenbaar hebben gemaakt.

Uitspraak 17 mei rechtbank Oost Brabant

Op 17 mei heeft de rechter in den Bosch in een procedure door omwonenden geoordeeld dat crossen op een deel van de voormalige vuilstort aan de Victoriédijk niet toegestaan is vanwege het feit dat een beroep door de gemeente op het van toepassing zijn van een overgangsrecht niet mogelijk is. Dat recht is komen te vervallen vanwege de vele uitbreidingen in grootte van circuit en aantal activiteiten sinds 1977.

De gemeente moest dan ook een nieuw besluit nemen op het handhavingsverzoek. Tot onze verbazing doet de gemeente alsof er niets aan de hand is en probeert, doodleuk, met wat notulen en krantenknipsels, opnieuw te bereiken dat het overgangsrecht wel geldt. De betreffende omwonenden nemen hebben een spoedeisende procedure (soort kort geding) bij de Raad van State in gang gezet.

Nieuwe gemeentelijke monumenten

Het college van burgemeester en wethouders heeft Bergstraat 71, Eindhovenseweg 73, Bakkerstraat 4 en Dommelseweg 23 aangewezen tot gemeentelijk monument. Dit op basis van de gemeentelijke monumentenverordening en op advies van de monumentencommissie. Hieronder een beschrijving van de gebouwen.

Bergstraat 71

Voormalig gemeentehuis van Dommelen, oorspronkelijk gebouwd in 1876, herbouwd in 1918-1919. Momenteel doet het pandje dienst als woonhuis. Het pand bestaat bouwkundig gezien uit de volgende onderdelen:

- eenlaags voormalig gemeentehuis onder samengesteld dak
- eenlaagse dwarsbeuk onder zadeldak
- eenlaagse geknikte achterbouw onder geknikt zadeldak met eindschild
- eenlaagse garage onder zadeldak en schansmuur.

Het samengestelde dak van het gemeentehuis en het zadeldak van de dwarsbeuk lopen in

elkaar over en vormen zo een speels geheel van dakschilden.

Dit pand is van grote betekenis voor zowel de cultuurhistorie als voor de unieke architectuur. De vormgeving van het pand en diverse onderdelen ervan (entreepartij, Gelderse topgevel, etc) zijn een voorbeeld van de gemeentelijke macht in het kleine Dommelen. Bovendien moest het concurreren met de villa's aan het Brouwerijplein. Ook is het een uiting van de zelfstandige gemeente die Dommelen in het verleden was.

Eindhovenseweg 73

De Rooms-Katholieke kerk H. Antonius van Padua is gebouwd in 1920-1921 onder architectuur van de Eindhovense architect F. Wolters, in de stijl van de Delftse School. Opgebouwd in rode baksteen in een kruisverband. Het is een Basilicale kerk met breed middenschip met zadeldak en smalle zijbeuken. Voor de kerk is een lager ingangsportaal. De achterzijde heeft een klokkengevel boven het koor en aan de linkerkant is een modern eenlaags parochiezaaltje uit 1969.

De kerk heeft een belangrijke cultuurhistorische betekenis omdat dit de eerste nieuw gebouwde kerk is die door de grote bevolkingsgroei in het begin van de 20ste eeuw van de oude parochie werd afgesplitst.

Ze is gelegen op een belangrijk en markant punt aan de Eindhovenseweg. De kerk is gebouwd als zaalkerk, een typerende architectuuruiting voor de kerkenbouw van de eerste helft van de 20ste eeuw. De architect is hier duidelijk onder invloed van de architectuur van de Delftse School. Het pand

vormt een ensemble met de belendende pastorie op nummer 71 die eveneens door Wolters werd gebouwd en met het kloosterhuis op nummer 69-69a.

Bakkerstraat 4

Tweelaagse asymmetrische stadsvilla onder samengesteld dak uit circa 1915. Gebouwd in een nostalgische stijl. Deze stadsvilla is architectuurhistorisch waardevol vanwege de vroege en zeer rijke en gevarieerde baksteenarchitectuur. Het pand oogt volledig authentiek.

Het pand is cultuurhistorisch van belang vanwege de uitstraling die het had wegens de bewoning door vermogende fabrikantenfamilies in Valkenswaard in het begin van de 20ste eeuw. Het laat zien dat in Valkenswaard in de vroege 20ste eeuw al een redelijk welvarende klasse bestond.

Dommelseweg 23

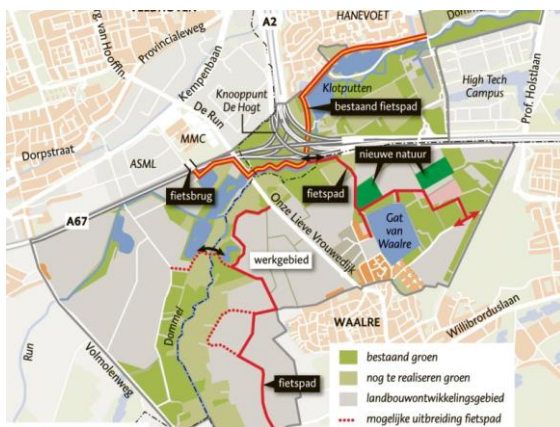
Asymmetrische tweelaagse dorpsvilla met zolderverdieping uit 1916. Teruggelegen linkerdeel met lijstgevel en vooruit liggend rechtergeveldeel met trapeziumvormige topgevel. Samengestelde kap.

Dit zeer gave pand is monumentaal vanwege de traditionele bouwstijl van rond 1900-1910 die gebruikt werd voor de bouw van dorpsvilla's. Luxe uitstraling door gedetailleerde architectuur en waardevol vanwege authenticiteit. Cultuurhistorisch geeft dit pand uitdrukking aan de welvaart die er begin 20ste eeuw al bestond in Valkenswaard.

Bron: Website Gemeente Valkenswaard

Aanleg fietspaden de Hogt, gebied Dommeldal Oost en Oost-West.

Groen en Heem heeft, naast het IVN en BMF, bezwaar gemaakt bij de gemeente Waalre tegen de vergunning voor de voorgenomen aanleg van fietspaden door het Dommeldal, met o.a. als doel: verhogen van de beleefbaarheid van het landschap en versterken woon- en werkmilieu. Echter: door de aanleg worden waarden vernield door verharding van zandwegen en zandpaden. De vergunning heeft o.a. betrekking op het verharden van zandwegen en zandpaden en de aanleg van (fiets)paden, gelegen in het cultuurhistorisch waardevol beekdal van de Dommel en in het cultuurhistorisch waardevol akkercomplex Loonse akkers. Het betreft hier de volgende wegen: het pad naar de Heuvelsche Putten, de Mosbroekseweg, het verbindingspad tussen het noordelijk en zuidelijk deel van de Mosbroekseweg, het pad naar de Heuvelsche Putten. Ook behoort een deel van het gebied tot het Natuur Netwerk Brabant (voorheen EHS).

De wegen bestaan al meer dan een halve eeuw tot een eeuw, waarvan de meeste in zo goed als ongewijzigde vorm. Ook zijn ze op oude historische kaarten te vinden. Voor de nieuw aan te leggen paden door en langs bos- en natuurgebied geldt dat verharding van paden of aanleggen van nieuwe verharde paden in het bestemmingsplan niet is toegestaan in verband met het behoud en instandhouding van de bos- en natuurwaarden. Volgens de notitie QuickScan beschermde flora en fauna Dommeldal-De Hogt van Bureau Ecologica wordt aangegeven

dat op voorhand niet uit te sluiten valt dat verwachte storende factoren schadelijke effecten kunnen veroorzaken op soorten en waarden van Natura 2000-gebied, zoals de beek de Dommel of Natuur Netwerk Brabant en andere natuurgebieden. De gemeente Waalre dient zekerheid te bieden dat wezenlijke kenmerken en waarden in natura2000-gebied, NNB-gebied of in andere natuurgebieden niet worden aangetast. De verleende vergunning biedt die zekerheden niet. We hopen dat de gemeente deze zekerheden alsnog gaat bieden.

BMF gaat in beroep tegen bestemmingsplan buitengebied Waalre

De Brabantse Milieufederatie heeft beroep bij de Raad van State ingesteld tegen het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Waalre. Het bestemmingsplan biedt nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij. De BMF vreest dat dat leidt tot een toename van de ammoniakuitstoot. Dat heeft negatieve gevolgen voor nabijgelegen natuurgebieden.

Het nieuwe bestemmingsplan biedt ruimte om het aantal dieren te laten toenemen, waardoor de ammoniakuitstoot zal stijgen. De gemeente Waalre heeft verzuimd inzichtelijk te maken wat de gevolgen hiervan zijn voor de omliggende Natura 2000-gebieden, waaronder het Leenderbos, Grote Heide en Plateaux. De BMF verzoekt de gemeente daarom om een stop op de groei van de veestapel in te stellen. Dat zou ook in lijn zijn met de staderingsregeling in de nieuwe Verordening Ruimte van de provincie, die voorschrijft dat uitbreidingen moeten worden gecompenseerd met tien procent meer sloop elders.

Om te voorkomen dat er nu snel vergunningen worden aangevraagd, heeft de BMF de rechter tevens verzocht het bestemmingsplan tijdelijk buiten werking te stellen totdat er een definitieve uitspraak ligt. Naast de BMF heeft ook de provincie Noord-Brabant beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Waalre.

Bron: <http://www.brabantsemilieufederatie.nl>

Informatief

Groei, zegen of vloek?

Door: Albert Aten

Het CBS heeft onlangs onder veel gejuich de Nederlandse groeicijfers van het afgelopen jaar gerapporteerd, wel 3 % ongeveer. Dit bericht is onder applaus ontvangen onder het motto: meer is goed, nog meer is beter. Daarover kunnen wij wat sceptisch zijn. Ook enkele politici waren wat terughoudend, maar daarin klonken twee bezwaren door: 1. Zal deze groei wel voortzetten, en 2. Welke problemen hangen boven ons hoofd, als deze rijkdom eerlijk verdeeld moet worden. Daarbij is te vermelden, dat er geen eerlijke regels bestaan op dit gebied en dat de verdeling doorgaans met een machtsstrijd uitgevochten wordt. Uit oogpunt van natuur en milieu zijn de kanttekeningen, dat hogere omzetten veelal tot meer schade aan planten, dieren en de fysieke omgeving leiden. Het eerste signaal is al binnen: de uitstoot van CO₂ stijgt meteen. Andere gegevens van lucht-, water- en bodemverontreinigingen en achteruitgang van de planten- en dierenwereld zijn onderweg. Die zijn meestal ongunstig, maar zullen geen rol spelen bij de bepaling van ons nationaal inkomen.

De vraag is alweer: is iedere toename gewenst en mooi? Twee voorbeelden
1. Als we met meer auto's of harder gaan rijden, neemt de omzet van brandstoffen en van de ziekenhuizen toe. Beide worden positief geteld in de CBS-cijfers. De grotere uitstoot van CO₂, stikstofverbindingen en fijn stof worden daarin niet verwerkt.
2. Als de omzet van het overslagbedrijf in Rotterdam toeneemt, zullen er bonussen worden uitgedeeld en zal er een overeenkomstige toename van het aantal vrachtwagens in onze regio zijn, waar die wagens ook rijden: door onze steden of door daarvoor te ruimen natuur.

Is de milieuvernietiging altijd evenredig met de "voortgang"? Nee, er is op het gebied

van hergebruik, van zuiniger produceren en van betere kwaliteit voor hetzelfde geld wel veel bereikt. Evengoed gaat het opmaken van natuurlijke bronnen, het bederven van bodem en oceanen en lucht wel door. Voor veel zaken, die in het verleden winst betekenden, moet de rekening nog worden betaald: het repareren van huizen in Groningen, het verhogen van de dijken, het zuiveren van de oceanen, het terugdringen van het broeikaseffect.

Al twintig jaren geleden heeft Wouter van Dieren met een uitvoerige studie aangegeven hoe een duurzaam nationaal inkomen te berekenen is. Daarin worden het verlies van natuur en milieu, het opraken van voorraden, het ophopen van afval en het verlies van een nuttig deel van de aarde meegeteld. Dat zijn doorgaans negatieve posten. En dan ziet de uitkomst er heel wat anders uit. Als op deze wijze gerekend werd, zouden we ook heel andere beslissingen gaan nemen.

Het is onwaarschijnlijk, dat er in ons parlement meer dan een enkele personen zijn, die zich dit probleem aantrekken. Niet het gebrek aan gezond verstand of aan tijd is het probleem, maar het geloof in de groei, het kan niet schelen waarvan. Dit geloof is zo wijd verbreid en diepgeworteld, dat er geen godsdienstige overtuiging tegenop kan. (Een argument, dat veel gehoord wordt, is dat hogere omzetten tot meer banen leiden. Op de korte termijn is dit meestal waar, maar wie de afgelopen tientallen jaren de ontwikkelingen van onze bedrijven heeft gevolgd, kan weten dat bij stijgende omzetten de werkgelegenheid afnam door de automatisering, die vaak goedkoper werd, terwijl ze eerder rendabel werden naarmate de lonen sterker stegen.) Ten behoeve van de toekomst van de aarde en van de wezens, die daarop leven en die elkaar nodig hebben, zullen wij dus waakzaam moeten zijn ten aanzien van de plannen.

Activiteiten

Wandeling Groot Goor Veldhoven

Op zaterdag 2 september genoten wij van een zeer interessante wandeling door het gebied tussen het Vlasrootven en het Goorven waar de aanleg van de Westparallel gevreesd wordt.

Rein Kieviet van het IVN Veldhoven vertelde vol passie zijn verhaal over het Groot Goor te Veldhoven, een groot natuurgebied van 55 hectare in het grensgebied van Eersel, Bergeijk en Veldhoven. Een smal langgerekt, nat gebied dat ligt in het beekdal van het riviertje de Run.

Wij kijken terug op een zeer geslaagde wandeling en denken na over een volgende activiteit voor onze leden!

Van de Redactie

De redactie is op zoek naar input vanuit de leden. Denkt u een bijdrage te kunnen leveren en/of mocht u een leuk, educatief of ander idee voor nieuwe activiteiten hebben dan horen wij dat graag van u. Stuur een email naar info@groen-heemvalkenswaard.nl of stuur uw bijdrage aan het postadres.

Ontbreekt er informatie die u wel graag opgenomen zou willen zien? Misschien meer achtergronden, opinie of onderwerpen die we vergeten zijn? Laat het ons weten.

Colofon

Groen en Heem Actueel is het twee maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard en omstreken.

Correspondentie adres

Groen en Heem Valkenswaard e.o.
Oranje Nassaustraat 63
5554 AE Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groen-heemvalkenswaard.nl
www.groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek
Redactieleden:
Albert Aten en Lambert de
Brouwer

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op
aanvraag verkrijgbaar bij de

hoofdredacteur. Artikelen dienen
digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan
de Groen en Heem
ledenadministratie: info@groen-heemvalkenswaard.nl

© 2017 Groen en Heem
Valkenswaard e.o.